

ER-01 (HU)

Pilis-oldal Erdőrezervátum (Pilis)

magterület: 44.9 ha; védőzóna: 123.2 ha; összes terület: 168.1 ha

kapcsolat: [Horváth Ferenc \(MTA ÖK\)](#) , MTA ÖK Ökológiai és Botanikai Intézet

A beküldés/aktualizálás ideje: : 2020-11-09

Dunántúli-középhegység erdőgazdasági tájcsoport

Pilisi Parkerdő Zrt. ; Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság ; Közép-Duna-völgyi KÖTEVIFE, Budapest; Pest Megyei KH Erdészeti Igazgatóság, Gödöllő

Változástörténet:

- 2016-ban felmértük a 2014 decemberi jégtörés mértékét az északi magterületen
- 2014 decemberben ónos eső, jégtörés érte a területet
- 2014-ben az MTA ÖK elkészítette az ER HTV alapfelmérést az északi magterületre
- Erdőrezervátummá a 14/2000. KöM rendelet nyilvánítja (MK 2000/66: 4068-4072.)

Leírás:

2016

Az erdőrezervátum két magterülettel rendelkezik. A Pilis-tető "örökerdő"-s gazdálkodásra átállított bükköseihez leginkább az **északi magterület** hasonlítható (korábban Pilisszentkereszt 19/A, jelenleg 3/C), amely még a korábbi zárt vágásos szálerdő képet őrzi - míg a védőzónában nyitott lékekben már sűrű természetes újulat alakult ki. Ebben a részletben az MTA ÖK 2014-ben elvégezte a FAÁSZ, ÚJCS és ANÖV alapfelmérést, amelyhez viszonyítva 2016-ban megismételtük a fekvő holtfa felmérését, hogy értékelhessük a **2014 decemberi jégtörés** következményeit.

A jégtörés átlagosan **20 m³/ha** leszakadt ág és koronarész holtfát eredményezett a korábban is meglévő átlagosan 12-13 m³/ha fekvő holtfához képest. Ez kisméretű bolygatásnak tekinthető. A **déli kitettséggű magterület** hegyoldalon húzódó tölgyesében és bokorerdőiben a jégtörés és dőlés mértéke nagyobb, mivel a meredek oldalon kevésbé állékony fák egy része tövestől kifordult. Ebben az állományrészben 2 mintavételt csináltunk, amelyből kitűnt, hogy a korábbi holtfa mennyiség is magasabb (40-50 m³/ha), ugyanakkor a jégtörés/dőlés következtében fekvő holtfa is több, mintegy 50 m³/ha nagyságrendű - így itt **az összes fekvő holtfa megközelíti a 90-100 m³/ha mennyiséget**. A magterületnek ezen felében részletesebb felmérés javasolt - azonban ennyi fekvő holtfa mellett a terepmunka már nehezebb.

Horváth Ferenc

2009

Az erdőrezervátum magterületén nagyrészt homogén állomány-szerkezetű középkorú bükkösök és egykor túllegeltetett, túlhasznált, sarjzatotott zárt és nyílt molyhostölgyes, mész- és melegkedvelő tölgyesállományok találhatók. Az erdő még nem (vagy csak kis mértékben) mutat látható dinamikát. A vadállományt a gazdálkodó az elmúlt években erőteljesen visszaszorította és szabályozza. A védőzóna bükköseinél korábban lékvágásos kísérletet (1 famagasságnyi méretű lékekkel) állított be az ERTI; ezek egy részét utólag bekerítették a vad kizárása érdekében. Az elmúlt évek **alapvető változása**, hogy a gazdálkodó (Piliserdő Rt) a Pilis-tömb bükköseit **szálalógazdálkodásra** (szálalóvágásra ill. szálaló üzemmódra) kezdte átállítani, az állományokat foltosan, gyenge eréllyel és többszörös visszatéréssel "mikrolékekkel" sűrűn megnyitotta, ennek következtében foltokban, erőteljes és egészséges újulat nőtt fel a területen. Míg a magterületre továbbra is a felhagyott gazdasági erdő képe a jellemző, addig azon kívül, a természetes erdőszervezetre jobban hasonlító, változatos (szálaló) erdőkép van kialakulóban.

Ezért az ERDŐ+h+á+l+ó rendszerű HTV-vizsgálatokat - összehasonlító céllal - a védőzóna és a gazdasági erdő egyes részeire érdemes volna elvégezni.

Horváth Ferenc

1999

"Nagyrészt homogén állomány-szerkezetű középkorú bükkösök és egykor túllegeltetett, túlhasznált, sarjzatotott, zárt és nyílt molyhostölgyes, mész- és melegkedvelő tölgyesállományok találhatóak a területen. Az erdő még nem (vagy csak kis mértékben) mutat látható dinamikát. A vadállomány túlságosan magas. A bükkösökben csoportos szálalóvágásos kísérlet indult. A gazdálkodó (Piliserdő Rt) az egész Pilis-tömb bükköseit szálalógazdálkodásra tervezi átállítani."

Horváth és Bölöni (2002) Az ER-ok kutatásszempontrú besorolása és rövid jellemzése 1999-ben

[A déli kitettségű Pilis-oldal tölgyese jégtörés után másfél évvel](#)

Pilis-oldal Erdőrezervátum

Pilisszentkereszt 4C (2013); korábban 23A (1998)

Horváth Ferenc (MTA ÖK)

2016

[DELI_OLDAL_DSCN1613.JPG](#)

[Északi magterület bükköse \(MVP F-08 koronaszint\) tavasszal, kiskokú jégtörés után másfél évvel](#)

Pilis-oldal Erdőrezervátum

Pilisszentkereszt 3C (2013); korábban 19A (1998)

Horváth Ferenc (MTA ÖK)

2016

[F-08_P1100436.JPG](#)

[Északi magterület bükköse \(MVP F-08\) tavasszal, kiskokú jégtörés után másfél évvel](#)

Pilis-oldal Erdőrezervátum

Pilisszentkereszt 3C (2013); korábban 19A (1998)

Horváth Ferenc (MTA ÖK)

2016

[F-08_P1100432.JPG](#)

[Tölgyes \(MVP G-21 koronaszint\) kiskokú jégtörés után másfél évvel](#)

Pilis-oldal Erdőrezervátum

Pilisszentkereszt 4D (2013); korábban 23B (1998)

Horváth Ferenc (MTA ÖK)

2016

[G-21_DSCN1603.JPG](#)

Tölgyes (MVP G-21) kistörés után másfél évvel
Pilis-oldal Erdőrezervátum
Pilisszentkereszt 4D (2013); korábban 23B (1998)
Horváth Ferenc (MTA ÖK)
2016
[G-21_DSCN1599.JPG](#)

Publikációk:

1994 Horváth I. (1994): Klastrompuszta - a pálos rend bölcsője. Erdészeti Lapok 129(7-8): 239-242., Budapest

Kéziratok, egyéb dokumentumok:

- 2019 DINPI (2019) Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2018. évi szakmai tevékenységéről. DINPI, Budapest, 136 old.
- 2018 DINPI (2018) Jelentés a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság 2017. évi szakmai tevékenységéről. DINPI, Budapest, 137 old.
- 2016 Horváth Ferenc, Vida Alexandra, Bajomi Bálint (2016): A 2014 decemberi jégtörés mértékének becslése és értékelése erdőrezervátumokban és egy szakmai ismeretterjesztő kiadvány összeállítása; Jelentés; Kézirat, Vácrátót
- 2014 Horváth Ferenc, Demeter László, Guba Erika, Lukács Márió, Szabó Gábor és Zimmermann Zita (2014): A Pilis-oldal Erdőrezervátum, ER-01 FAÁSZ és ÚJCS felmérés adatlapjai; Kézirat, Vácrátót
- 2005 Illés G. és Szimeth Zs. (2005): Pilis-oldal erdőrezervátum (ER-01) eseménykövetés. Kézirat
- 2002 Borhidi A. [szerk.] (2002): Erdőrezervátumok hosszútávú fenntartási terveinek készítése - a munka folytatása. Kézirat, Vácrátót
- 1998 Erdészeti Tudományos Intézet (1998): Erdőművelési kísérletek a Pilisoldal erdőrezervátumban
- 1998 Kun A. (1998): Pilis-oldal Erdőrezervátum (01) - Erdőrezervátumok 1998. évi szemlézése. Kézirat, Vácrátót
- 1994 FM Erdőrendezési Szolgálat (1994): Pilisoldal (01) - Erdőrezervátum terület és faállomány adatok, Kézirat, Budapest
- 1994 Halupa L. [szerk.] (1994): Összefoglaló jelentés. Az erdőrezervátum hálózat kijelölése a Budapesti Természetvédelmi Igazgatóság és a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság területén. Kézirat, Budapest
- 1994 Halupa L. (1994): Az Erdőrezervátum hálózat kijelölése a BTI és a KNPI területén. Kézirat, Budapest

Összes fekvő holtfa felmérés 2016-ban
Pilis-oldal Erdőrezervátum
Horváth Ferenc (MTA ÖK)
2016
[ER-01_Pilis_2016_fhf.jpg](#)

Pilis-oldal ER és környéke, NÉBIH EI - Google úrfelvétel
Pilis-oldal Erdőrezervátum
NÉBIH EI - Google
2012
[orto_1v.jpg](#)

Pilis-oldal ER és környéke, NÉBIH EI Erdőtérkép - Google TOPO
Pilis-oldal Erdőrezervátum
NÉBIH EI - Google
2012
[topo_1v.jpg](#)

Pilis-oldal ER magterület és védőzóna úrfelvételen, 2016
Pilis-oldal Erdőrezervátum
2016
[ER-01_mt_vz.jpg](#)

Pilis-oldal ER, SPOT4 - FÖMI úrfotótérkép
Pilis-oldal Erdőrezervátum
FÖMI (Eurimage)
1998
[er01_30.JPG](#)

Forrás URL (modified on 2020-11-09 10:27):<https://erdorezervatum.hu/Pilis-oldal>